

Inleiding, leeswijzer en gewijzigde indicatoren

Maastricht, september '26

Inleiding

Op weg naar een gezamenlijke basis van feiten en cijfers

Deze gehele Statenperiode bouwen we vanuit diverse expertises aan een gemeenschappelijke feitenbasis. Deze basis ondersteunt ons bij het ontwikkelen, uitvoeren en controleren van beleid en bevordert het debat op basis van feiten en cijfers. We zetten fors in op datakwaliteit als voorwaarde voor deze feitenbasis. De monitor geeft inzicht in de voortgang van onze doelstellingen en versterkt uw Staten in de kaderstellende en controlerende rol. Het merendeel van de 420 indicatoren is ingevuld en er zijn recent nog slechts een handvol aanpassingen nodig geweest in het indicatorenplan. Deze wijzigingen staan onderaan deze inleiding opgesomd. De eerste stappen van een majeure ontwikkelopgave zijn daarmee succesvol gezet.

Hoe gaan we verder?

We zetten weer nieuwe stappen op weg naar de eindbestemming: een basis die ons ambtelijk en bestuurlijk beter in staat stelt om gezamenlijk te leren wat werkt voor Limburg. De structurele inzet van data in de P&C-cyclus vraagt om verankering in systemen, vaardigheden en cultuur. Inmiddels hebben de beleidsmonitor als product en het interne proces om tot de monitor te komen de fase van doorontwikkeling bereikt. Onder andere bruikbaarheid en actualiteit van de beleidsmonitor staan als thema's op de agenda. Een zichtbare stap die we in dit kader ondernomen hebben is een herindeling van de monitor. Waar eerst de maatschappelijke opgaven, vervolgens alle doelstellingen en daarna alle resultaten binnen een beleidskader weergegeven waren, hebben we nu herschikt op thema. Dit geeft meer overzicht voor de lezer.

Wat ging er aan vooraf?

Het coalitieakkoord werd vertaald naar acht beleidskaders met elk een doelenboom. De maatschappelijke opgaven, doelstelling en resultaten hierin werden elk vertaald naar meetbare indicatoren en opgenomen in het Indicatorenplan Statenperiode 2023-2027 dat bij de Voorjaarsnota 2024 is vastgesteld. Vanaf het najaar van 2024 is elk half jaar een P&C Beleidsmonitor gepresenteerd. De monitor bevatte steeds meer indicatoren. Sommige indicatoren bleken niet realiseerbaar, voegden weinig informatie toe ten opzichte van een andere indicator of bleken juist op een andere manier beter te werken. Deze wijzigingen zijn vastgelegd in de [Nota van Wijzigingen 2025](#).

Leeswijzer P&C Beleidsmonitor

1. Opzet en indeling van de monitor

De monitor is ingedeeld volgens de 8 beleidskaders, met elk een aantal beleidsthema's. Elk thema is uitgewerkt met indicatoren op drie onderling samenhangende niveaus uit de doelenbomen:

- Maatschappelijke opgaven: Het lange-termijn vraagstuk. Een trendmatige ontwikkeling die niet direct beïnvloedbaar is door provinciaal beleid.
- Doelstellingen: De doelstellingen waar we ons deze statenperiode op richten. Dit zijn doelen waar meerdere partners aan bijdragen.
- Resultaten: Resultaten die de Provincie (zelf of samen met anderen) de komende periode oplevert.

2. Werken met data binnen de provincie

Voor deze monitor hanteren wij een hoge standaard voor de kwaliteit, herkomst en actualiteit van de data. Data vormt de basis voor sturing en reflectie; betrouwbaarheid en helderheid staan daarbij centraal. Indicatoren zijn vastgelegd overeenkomstig het (in 2024 vastgestelde) Indicatorenplan. Wijzigingen daarin zijn vastgelegd in de Nota's van Wijzigingen [2025 en 2026](#). De data wordt opgehaald uit verschillende externe én interne bronnen en ontsloten via een koppeling tussen onze centrale database en Pepperflow. De centrale database is tevens te raadplegen via het [Dataportaal Limburg](#).

3. Lezen van waardes in de grafieken

Voor de meeste indicatoren zijn visualisaties gemaakt in de vorm van een grafiek. Door met de pointer over de lijnen van de grafieken te bewegen, worden de bijbehorende waardes zichtbaar.

4. Actualisatie van de data

Dataverzameling voor de P&C-beleidsmonitor van najaar 2026 vond plaats in april 2026. Veel indicatoren zijn dan ook voorzien van een peildatum in deze periode. Hiermee geven wij aan tot welk moment de data betrekking heeft. Dit is van belang voor de interpretatie van de voortgang: sommige indicatoren zijn actueler dan andere, bijvoorbeeld door afhankelijkheid van periodieke publicaties of externe bronnen. Voor een deel van de indicatoren was op dat moment geen nieuwe data beschikbaar sinds de publicatie in het voorjaar 2026. Veelal betreft dit datasets die op vaste momenten, vaak maar één keer per jaar, beschikbaar worden gesteld (bijv. door CBS).

5. Ontbrekende of beperkte data

Voor een klein aantal indicatoren is (nog) geen of onvolledige data beschikbaar is. Dit heeft uiteenlopende oorzaken, zoals afhankelijkheid van externe dataleveranciers, technische belemmeringen of datakwaliteitsvraagstukken. In sommige gevallen ontbreekt de invulling van de indicator als gevolg van een (verwachte) beleidswijziging.

6. Toelichting op grafieken, tabellen en indicatoren

Elke grafiek en tabel bevat een duidelijke titel en omschrijving over wat u ziet en hoe de data moet worden geïnterpreteerd. U leest duiding van trends, kleuren en symbolen, koppeling met beleidsdoelstellingen en indicatorenplan en toelichting bij feitelijke ontwikkelingen. Bestuurlijke reflecties (zoals “liggen we op koers?”) vindt u in de reguliere P&C-producten, zoals de Najaarsrapportage.

Kort samengevat:

- Bekijk voor de diverse thema's de maatschappelijke opgave, doelstellingen, resultaten en bijbehorende indicatoren;
- Raadpleeg de peildatum en uitleg bij de cijfers;
- Bekijk voor interpretatie ook de reguliere P&C-producten.

Wijzigingen

In deze P&C Beleidsmonitor zijn een aantal indicatoren gewijzigd ten opzicht van het vastgestelde Indicatorenplan 2023 - 2027:

Perspectief voor het landelijk gebied

Nr	Indicator tekst	Wijziging	Toelichting
D_6a	Organische stofgehalte meten: Mineral Associated Organic Matter (MAOM) in relatie tot Particulate Organic Matter (POM).	Indicator vervalt.	HAS green academy volgt de gangbare (wetenschappelijke) meetmethoden om organische stofgehaltes, stikstofniveaus en biologische activiteit te meten. Deze methoden passen we toe op pilotlocaties. De voortgang hierin is te vinden onder R_31b.
D_6b	N30-60-90 metingen: Deze meting geeft informatie over de stikstofniveaus in je bodem op verschillende dieptes (0-30 cm, 30-60 cm en 60-90 cm)	Indicator vervalt.	Zie 6a
D_6c	Biologische activiteit meten a.d.h.v. phospholipid fatty acids (fosfolipidenvetzuren, PFLA)	Indicator vervalt.	Zie 6a
R_2a	Areaal nieuw bos	Indicator vervalt	De opgave Bossen was gekoppeld aan de beschikbaarheid van rijksmiddelen; deze zijn in de afgelopen coalitieperiode niet beschikbaar gekomen. Met de nieuwe impuls voor Bossen vanuit de Natuurherstelverordening worden in de volgende coalitieperiode weer rijksmiddelen verwacht. Op dat moment stellen we een nieuwe indicator vast waarover betrouwbaar te rapporteren is.
R_2b	Areaal gerevitaliseerde bossen	Indicator vervalt	Zie R_2a
R_2d	Areaal ten behoeve van VHR-doelbereik binnen agrarische natuur	Indicator vervalt	Deze indicator dubbelt met indicator D_1aa die het areaal ANLb weergeeft. Dit areaal is op dit moment het enige initiatief dat bijdraagt aan het VHR-doelbereik binnen de agrarische natuur.
Nieuwe energie en			

**schoon
leefmilieu**

Nr	Indicator tekst	Wijziging	Toelichting
D_37g	Vermijdbare milieuschade	Indicator vervalt vanwege ontbrekende definitie en data.	Vermijdbare milieuschade betreft milieuschade die voorkomen had komen worden door een effectieve inzet van maatregelen en de uitvoering van beleid. Deze term wordt vaak gebruikt om de effectiviteit van beleid voor milieu en VTH te duiden. Er is echter geen eenduidige definitie of data beschikbaar om op de schaal van de Provincie Limburg hier onderbouwde uitspraken over te doen, of een trend te volgen.
R_108a	Geluid (in dB) in de stiltegebieden	Indicator wordt opgenomen in een andere indicator.	Uit het indicatorenplan worden twee indicatoren, de vijfjaarlijkse geluidsbelasting in stiltegebieden afgezet tegen de geldende richtwaarde en de trend in de geluidsbelasting per stiltegebied, samengevoegd. D_37d bevat vanaf nu ook de informatie die eerst te vinden was onder R_108a.

**Cultuur en
erfgoed**

Nr	Indicator tekst	Wijziging	Toelichting
MO_14a	Behoud van erfgoed in Limburg (archeologie, immaterieel erfgoed, monumenten en collecties).	Wijziging datatype: Datatype is gewijzigd van kwantitatief (cijfermatig) naar kwalitatief (tekstueel)	De wijziging wordt voorgesteld aangezien het niet mogelijk is deze MO-indicator op een eenduidige wijze kwantitatief te meten. Vanwege de diverse onderdelen van deze indicator (archeologie, immaterieel erfgoed, monumenten en collecties) worden de cijfers door honderden instanties beschikbaar gesteld. Door een kwalitatieve toelichting kan goed worden beschreven op welke wijze vanuit het provinciale beleid een bijdrage wordt geleverd aan het behoud van Erfgoed in Limburg. Bij de diverse doel- en resultaat-indicatoren op het gebied van het behoud van Erfgoed in Limburg kunnen wel kwantitatieve gegevens worden aangeleverd in de Beleidsmonitor van de VJN 2026, omdat hier uit wordt gegaan van de gegevens van enkele instanties.

R_145a	Aantal Limburgse filmproducties met oog voor Limburgse taal, geschiedenis, cultuur	Aanscherping formulering	Het woord 'Limburgse' bij filmproducties is weggehaald. De wijziging wordt voorgesteld aangezien er ook filmproducties buiten Limburg worden gemaakt die oog hebben voor de Limburgse taal, geschiedenis, cultuur.
--------	--	--------------------------	--